

De ce cultura?

De ce cultura ?

Intr-un secol al vitezei unde apar schimbări la fiecare pas (de mentalitate, de sistem de apreciere al valorilor), îți pui întrebarea unde ne încadram în legătura cu bagajul de cunoștințe asimilat de-a lungul timpului.

Poți spune ca un om ce nu-si cunoaște istoria, manifestările artistice ale semenilor săi, tradițiile, obiceiurile, nu se poate regăsi pe sine. Nu are unde sa ajungă, daca nu știe de unde a plecat si mai ales cu ce a plecat înzestrat în drumul vieții. Reușești sa îți găsești propria identitate, sa te cunoști pe tine, resursele tale, seva cu care te hrănești la nivel spiritual, atunci când ieși în contact cu creațiile semenilor tai.

Opera acestora se inspira tocmai din sentimentele trăite, întâmplari ce au schimbat destine, ce au modificat cursul vieții. Au fost create cu scop educativ, spre a fi de folos tuturor, pentru ca sa se poată învăța din experiențele altora sau sa se facă cunoscuta viața oamenilor din diverse timpuri, în diverse ipostaze ale dezvoltării societății.

Au fost, sunt si este scris sa mai fie persoane de o sensibilitate aparte, înzestrate cu darul de a „cânta” despre ce găsesc ei important îndeajuns încât sa fie făcut cunoscut întregii lumi. Ei au puterea de a pune pe hârtie sau pe pânza tot ce simt într-o maniera speciala ca într-o aura de lumina. Pot face „*din bube, mucegaiuri si noroi*”, „*frumuseți si preturi noi*”, după cum cu înțelepciune afirma Tudor Arghezi în crezul operei sale „*Testament*”

Cred ca în fiecare din noi se găsește un izvor de creație, aceasta proprietate (daca ii pot spune așa) se găsește în codul nostru genetic, doar ca nu este exploatata la maximum. Într-o maniera științifică de redare poți spune ca nu oriunde își găsește mediul propice de dezvoltare. Sunt necesare a fi îndeplinite unele condiții cum ar fi: o deosebita receptivitate la tot ce este în jur, sensibilitate, chiar o maniera proprie de vedere a lumii înconjurătoare, în plus un mediu propice exploatării unor astfel de calități. În plus, astfel de înclinații sunt descoperite si, în școala, exista instituții de învățământ specializate cu pedagogi bine instruiți, ce încearcă sa pună în evidenta aptitudinile învățăcelilor spre arta sub orice forma. Școala are o foarte mare influenta, este important sa se încerce sa se dezvolte înclinațiile reale ale elevilor, sa se pună preț pe îmbinarea teoriei cu practica, pentru ca în școală se formează personalități, devii Om.

Așadar, prin cultura, din punctul meu de vedere, se reunesc toate „sclipirile” oamenilor, în truda acestora de a înțelege viața, cu toate formele ei de manifestare. Acesta este un mod de exprimare a sentimentelor încercate de oameni: admirația, revolta, frica, mândria, ura, dragostea si orice sentiment dat sa fie simțit.

Este imposibil ca în fata răsăritului de soare sa nu fii îndemnat de ceva din străfundul tău sa faci cunoscuta senzația ta de exuberanta si altora. Acest lucru îl faci cunoscut cum poți tu mai bine: prin vorbe, versuri, imagini, efectiv ai la dispoziție toate uneltele ce fac apel la simțurile omului.

Insa se poate întâmpla si contrar, sa nu fi impresionat de acest răsărit pentru ca poate nu te interesează. Sunt oameni care pun banii mai presus de orice si, în

cazul in care găsești o opera de arta in vilele luxoase, de cele mai multe ori este acolo doar cu scop decorativ, dovada de snobism.

Banii nu sunt totul, nu ne conduc viata, nu guvernează acțiunile tale.

Cred ca avem nevoie de cultura, pentru a fi superiori din punct de vedere spiritual, sa te deosebești de animalul care trăiește doar pentru a se hrăni si înmulți.

Adevărata iubire pentru cultura reiese din efortul fiecăruia de a restaura creațiile peste care timpul a trecut fără milă, si-a lăsat nemiloasa amprenta: degradarea. Tocmai in acest scop sunt oameni ce lucrează din greu la reconsolidarea operelor de arta. In același timp este importanta si cunoașterea acestora, promovarea in medii cat mai variate a manifestărilor culturale de orice natura.

Astfel, devii un om mai bun, încrezător in puterile poporului tău, lumii tale. Arta te purifica si te înobilează dar te poate face sa te simți mic in comparație cu măreția lor, insa ele au fost create tocmai pentru a reda încredere si a deveni un ghid in vârtejul vieții.

In alta ordine de idei, se pot găsi si alte răspunsuri la întrebarea „de ce cultura”, datorita diverselor sensuri ce le poate îmbrăca cuvântul: cultura. Astfel se poate vorbi despre cultura păcii, spre exemplu:

Cultura păcii reprezintă valorile, atitudinile si formele de comportament care reflecta respectul pentru viata, pentru ființele umane si demnitatea lor si pentru drepturile omului, respingerea violentei sub toate formele ei si aderarea la principiile libertății, dreptății, solidarității, tolerantei si înțelegerii dintre popoare si intre grupuri si indivizi.

Pentru a putea, noi si generațiile viitoare, sa culegem roadele acestei culturi a păcii, trebuie sa acționam neîntârziat:

- sa încurajam educația pentru pace, drepturile omului si democrație, toleranta si înțelegere internaționala;
- sa protejam si sa respectam drepturile omului, fără excepție, si sa luptam împotriva oricărei forme de discriminare;
- sa promovam principiile democratice la toate nivelele societății;
- sa trăim in toleranta si solidaritate;
- sa protejam si sa respectam mediul.

In lucrarea „Sociologia-elemente introductive fundamentale” (2001), profesor doctor Radu Baltasiu subliniază importanta culturii afirmând ca „Statul fără cultura devine oligarhie, adică un summum de grupări de interese, societatea „in afara culturii” devine o masa cu identitate minimala, iar civilizația devine o imposibilitate istorica” (p.52).

Definirea termenului de „cultura” e o operație dificila datorita multiplelor accepțiuni ce i s-au oferit. Alfred Kroeber si Clyde Kluckhonn in cartea „The nature of culture”(1952) identificau mai puțin de 163 de definiții, ceea ce l-a determinat pe un sociolog francez sa vorbească de o „jungla conceptuala”.

Etimologic, conceptul de cultura, provine de la latinescul „cultura” (cultura pământului).

Profesor doctor Ioan Mihăilescu, în lucrarea „Sociologie generală”(2000), definește cultura ca fiind „ansamblul modelelor de gândire, atitudine și acțiune care caracterizează o populație sau o societate, inclusiv materializarea acestor modele în lucruri.”

Cultura e compusă din cultura nonmaterială (ideală): creații abstracte cum sunt valorile, simbolurile, normele, obiceiurile și instituțiile și din cultura materială: produsele fizice sau obiectele cum sunt vasele de argilă, computerele, monezile etc.

Relația dintre cultura și societate este una de interdependentă. Legătura dintre cultura și societate este atât de puternică, încât specialiștii pun semnul egalității între ele. Totuși, prin cultura înțelegem produsele ideale și materiale ale unui grup, iar prin societate înțelegem un grup relativ autonom care se autoreproduce, ocupă același teritoriu și participă la o cultură comună. Așadar, nu există cultura în afara unei societăți și nici societate fără o anumită cultură.

Ioan Mihăilescu, în opera aproape uitată mai sus, amintește ca elemente ale culturii: simbolurile, ritualul, limbajul, normele, tradițiile și valorile.

- Simbolurile sunt semne arbitrare, utilizate la nivel social pentru a desemna ceva (un obiect, o acțiune, o atitudine, etc.);
- Ritualul este o secvență formalizată și stereotipizată de acte săvârșite într-un context religios sau magic (H. Mendras, 1989, apoi Ioan Mihăilescu, 2000);
- Limbajul este un sistem structural la nivel social de modele sonore, cu semnificații specifice arbitrare.
- Tradițiile sunt modalități comportamentale obișnuite și practicate de multă vreme de un grup.
- Moravurile au caracter imperativ mai accentuat. Ele sunt idei, afirmații cu privire la ceea ce este drept și greșit și, în raport cu acestea, la ce este permis și interzis de întreprins în situațiile date.
- Legile sunt reguli stabilite sau întărite de un organism politic (statul) compus din persoanele cărora li se recunoaște dreptul de a folosi forța.
- Valorile sunt idei abstracte despre ceea ce este dezirabil, corect și bine să urmărească majoritatea membrilor unei societăți.

Bibliografie:

- Sociologia-elemente introductive fundamentale (2001) - prof.dr. Radu Baltasiu
- Sociologie generală(2000) - prof.dr. Ioan Mihăilescu